

Linux er det mest kendte og mest anvendte [open source operativsystem](#).

På mange måder ligner Linux andre operativsystemer, du måske har brugt før, såsom Windows, macOS (tidligere OS X) eller iOS.

Ligesom andre operativsystemer har Linux en grafisk brugerflade og de samme typer software, som du er vant til, såsom tekstbehandlingsprogrammer, billedredigeringsprogrammer, videoredigeringsprogrammer osv.

I mange tilfælde kan skaberen af en software have lavet en Linux-version af det samme program, som du bruger på andre systemer. Kort sagt: hvis du kan bruge en computer eller anden elektronisk enhed, kan du bruge Linux.

Men Linux adskiller sig også fra andre operativsystemer på mange vigtige måder. For det første, og måske vigtigst af alt, er Linux open source software. Koden, der bruges til at oprette Linux, er gratis og tilgængelig for offentligheden til at se, redigere og – for brugere med de rette færdigheder – at bidrage til. Linux er også anderledes ved, at selvom kerneelementerne i Linux-operativsystemet generelt er almindelige, er der mange distributioner af Linux, som inkluderer forskellige softwaremuligheder.

Det betyder, at Linux er utroligt brugerdefinerbart, fordi ikke kun applikationer, såsom tekstbehandlingsprogrammer og webbrowsere, kan udskiftes. Linux brugere kan også vælge kernekomponenter, såsom hvilket system der viser grafik, og andre brugergrænsefladekomponenter.

Hvem bruger Linux

Du bruger sandsynligvis allerede Linux, uanset om du ved det eller ej. Afhængigt af hvilken brugerundersøgelse du ser på, genereres mellem en og to tredjedele af websiderne på internettet af servere, der kører Linux. Virksomheder og enkeltpersoner vælger Linux til deres servere, fordi det er sikkert, fleksibelt, og du kan modtage fremragende support fra et stort brugerfællesskab, foruden virksomheder som Canonical, SUSE og Red Hat, som hver især tilbyder kommerciel support.

Mange enheder, du sandsynligvis ejer, såsom Android telefoner og -tablets og Chromebooks, digitale lagringsenheder, personlige videooptagere, kameraer, wearables og mere, kører også Linux.

Din bil har Linux kørende under motorhjelmene. Selv Microsoft Windows har Linux-komponenter som en del af Windows [Subsystem for Linux \(WSL\)](#).

Hvem “ejer” Linux

I kraft af sin open source-licensering er Linux frit tilgængeligt for alle. Varemærket for navnet “Linux” ligger dog hos skaberen, Linus Torvalds. Kildekoden til Linux er ophavsretligt beskyttet af de mange individuelle forfattere og licenseret under [GPLv2-licensen](#).

Udtrykket “Linux” refererer teknisk set kun til Linux-kernen. De fleste mennesker refererer til hele operativsystemet som “Linux”, fordi et operativsystem for de fleste brugere inkluderer en samling af programmer, værktøjer og tjenester (som et skrivebord, et ur, en applikationsmenu osv.). Nogle mennesker, især medlemmer af [Free Software Foundation](#), refererer til denne samling som GNU/Linux, fordi mange vigtige værktøjer, der er inkluderet, er GNU-komponenter. Imidlertid bruger ikke alle Linux-installationer GNU-komponenter som en del af operativsystemet: [Android](#) bruger for eksempel Linux kernen, men er meget lidt afhængig af GNU-værktøjer.

Hvad er forskellen mellem Unix og Linux

Du har måske hørt om [Unix](#), et operativsystem udviklet i 1970’erne på Bell Labs af Ken Thompson, Dennis Ritchie og andre. Unix og Linux ligner hinanden på mange måder, og faktisk blev Linux oprindeligt skabt til at være umulig at skelne fra Unix. Begge har lignende værktøjer til at interagere med systemet, programmeringsværktøjer, filsystemlayout og andre nøglekomponenter. Dog er ikke alle Unix gratis og open source.

Gennem årene er der blevet skabt en række forskellige operativsystemer, der forsøgte at være “unix-lignende” eller “unix-kompatible”, men Linux har været det mest succesfulde og har langt overgået sine forgængere i popularitet.

Hvordan blev Linux skabt

Linux blev skabt i 1991 af [Linus Torvalds](#), en daværende studerende ved Helsinki Universitet. Torvalds byggede Linux som et gratis og open source-alternativ til Minix, en anden Unix-klon, der overvejende blev brugt i akademiske sammenhænge. Han havde oprindeligt til hensigt at kalde det “Freax”, men administratoren af den server, som Torvalds brugte til at distribuere den oprindelige kode, kaldte sin mappe “Linux” efter en kombination af Torvalds’ fornavn og ordet Unix, og navnet blev hængende.

Hvordan kan jeg komme i gang med at bruge Linux

Der er en vis chance for, at du allerede bruger Linux og ikke kender det, men hvis du gerne vil [installere Linux](#) på din hjemmecomputer for at prøve det, er den nemmeste måde at vælge en populær distribution designet til din platform (f.eks. bærbar computer eller tablet) og prøve det. Selvom der findes adskillige distributioner, er de fleste af de ældre, velkendte distributioner gode valg for begyndere, fordi de har store brugerfællesskaber, der kan hjælpe med at besvare spørgsmål, hvis du går i stå eller ikke kan finde ud af tingene. Populære distributioner inkluderer [Elementary OS](#), [Fedora](#), [Mint](#) og [Ubuntu](#), men der er mange andre f.eks. [BigLinux](#).som jeg bruger. Det er et almindeligt ordsprog, at den bedste Linux-distro er den, der fungerer bedst på din computer, så prøv et par stykker for at se, hvilken der passer bedst til din hardware og din arbejdsstil.

Du kan installere Linux på din nuværende computer (sørg for at sikkerhedskopiere dine data først), eller du kan købe en [Del computer i danmark](#), eller [Linuxpuser \(Dansk\)](#) med Linux allerede installeret. Hvis du ikke leder efter den hurtigste computeroplevelse, kan du også installere Linux på gamle computere eller købe en [Raspberry Pi i danmark](#).

Når du har installeret Linux, kan du læse denne artikel om, hvordan du [installerer programmer](#) på Linux, og tjekke ofte tilbage for nyheder og vejledninger om alle de bedste programmer, som open source har at byde på. I sidste ende handler det at komme i gang med Linux om at komme i gang med Linux. Jo før du prøver det, jo før bliver du fortrolig med det, og til sidst vil du lykkeligt glemme, at ikke-åbne operativsystemer findes.

Hvordan kan jeg bidrage til Linux

Det meste af Linux-kernen er skrevet i programmeringssproget C, med en smule assembly og andre sprog drysset ind. Hvis du er interesseret i at skrive kode til selve Linux-kernen, er et godt sted at komme i gang i [Kernel Newbies FAQ](#), som vil forklare nogle af de koncepter og processer, du bør være bekendt med.

Men Linux fællesskabet er meget mere end kernen og har brug for bidrag fra mange andre mennesker udover programmører. Hver distribution indeholder hundredvis eller tusindvis af programmer, der kan distribueres sammen med den, og hvert af disse programmer, såvel som selve distributionen, har brug for en række forskellige mennesker og færdigheder for at gøre dem succesfulde, herunder:

- Testere skal sikre, at alt fungerer på forskellige konfigurationer af hardware og software, og rapportere fejl, når det ikke gør det.
- Designere til at skabe brugergrænseflader og grafik distribueret med forskellige programmer.
- Forfattere, der kan lave dokumentation, vejledninger og anden vigtig tekst, der distribueres med software.
- Oversættere der kan oversætte programmer og dokumentation til deres modersmål og gøre dem tilgængelige for mennesker over hele verden.
- Pakkere som tager softwareprogrammer og sætter alle delene sammen for at sikre, at de kører fejlfrit i forskellige distributioner.
- Entusiaster (som mig) til at sprede budskabet om Linux og open source generelt.
- Og selvfølgelig udviklere til at skrive selve softwaren.